

รูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*

The Model of Decentralization-oriented Administration in Basic Educational Institutions

เทพวรินทร์ เชื้อนปัญญา¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษาการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหาร (2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มงานต่อการกระจายอำนาจ (3) พัฒนารูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจ (4) ตรวจสอบรูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนประเภทที่ 1 รุ่นที่ 1 ที่เปิดสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 372 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 193 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มงาน ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และ ด้านบริหารทั่วไป รวม 965 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม เพื่อนำผลที่ได้มาร่างรูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมทั้งนำร่างรูปแบบไปตรวจสอบโดยทดลองใช้ในสถานศึกษา ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย (64%) มีอายุการทำงาน (67%) ระหว่าง 6 - 10 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (87%) มีตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายงาน หรือกลุ่มงาน (35%) และพบว่า มีการมอบหมายภารกิจงานให้หัวหน้ากลุ่มงานและ/หรือทำร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับสภาพของ การกระจายอำนาจด้านวิชาการ พบว่า อยู่ในระดับมาก หัวหน้ากลุ่มงานนอกจากนี้ยังเห็นว่ากระบวนการบริหารควรประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำองค์กร การควบคุม การประเมินผล การรายงาน และวิธีการปฏิบัติ เมื่อมีการกระจายอำนาจทางการบริหาร สำหรับรูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบ 8 หลักการ มีกระบวนการบริหารสถานศึกษา จำนวน 6 ขั้นตอน ภารกิจงานบริหารสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารทั่วไป

ผลการประเมินการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ด้านวิชาการ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านงบประมาณ มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้

¹ นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

* ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ปีการศึกษา

และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านบริหารงานบุคคล มี ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านบริหารทั่วไป มี ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ: การบริหารการกระจายอำนาจ, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

This study aims to develop the model of decentralization administration in basic education. The population of this study were directors and administrators from 372 schools which were type 1 and first generation of secondary and high schools under basic education. 193 schools were drawn as a sample group. Respondents were 965 directors administrators. Research designs of this study were a structured questionnaire, in-depth interview, a group discussion, and a draft of the model of decentralization administration of schools under basic education. The drafted model was audited after launching in basic education institutions. The findings revealed that the current practices in schools under basic education followed guidelines of educational decentralization administration. Most respondents were male; they mostly were heads of the departments, and were in position for 6-10 years, holding bachelor degree. The administrators were found to have been given responsibilities or able to work together. Academic responsibilities were found to be decentralized at high level. Directors, head departments and administrators believed that administrative procedures for decentralization administration should consist of planning, organizing, leading, controlling, evaluating, and reporting. The model for decentralization administration contains 8 principles, 6 steps of managerial procedures, and 4 administrative missions -- academic, budget, human and general management. When the model was audited, it was found to have high level of accuracy, suitability, possibility, and usefulness as the model of decentralization administration for schools under basic education.

Keywords: Basic Education

ความนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศรายชื่อโรงเรียนประเภทที่หนึ่งรุ่น 1 จำนวน 610 โรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 372 โรงเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษา

ปีที่ 6 จำนวน 140 โรงเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล1-ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 โรงเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 13 โรงเรียนโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นประถม

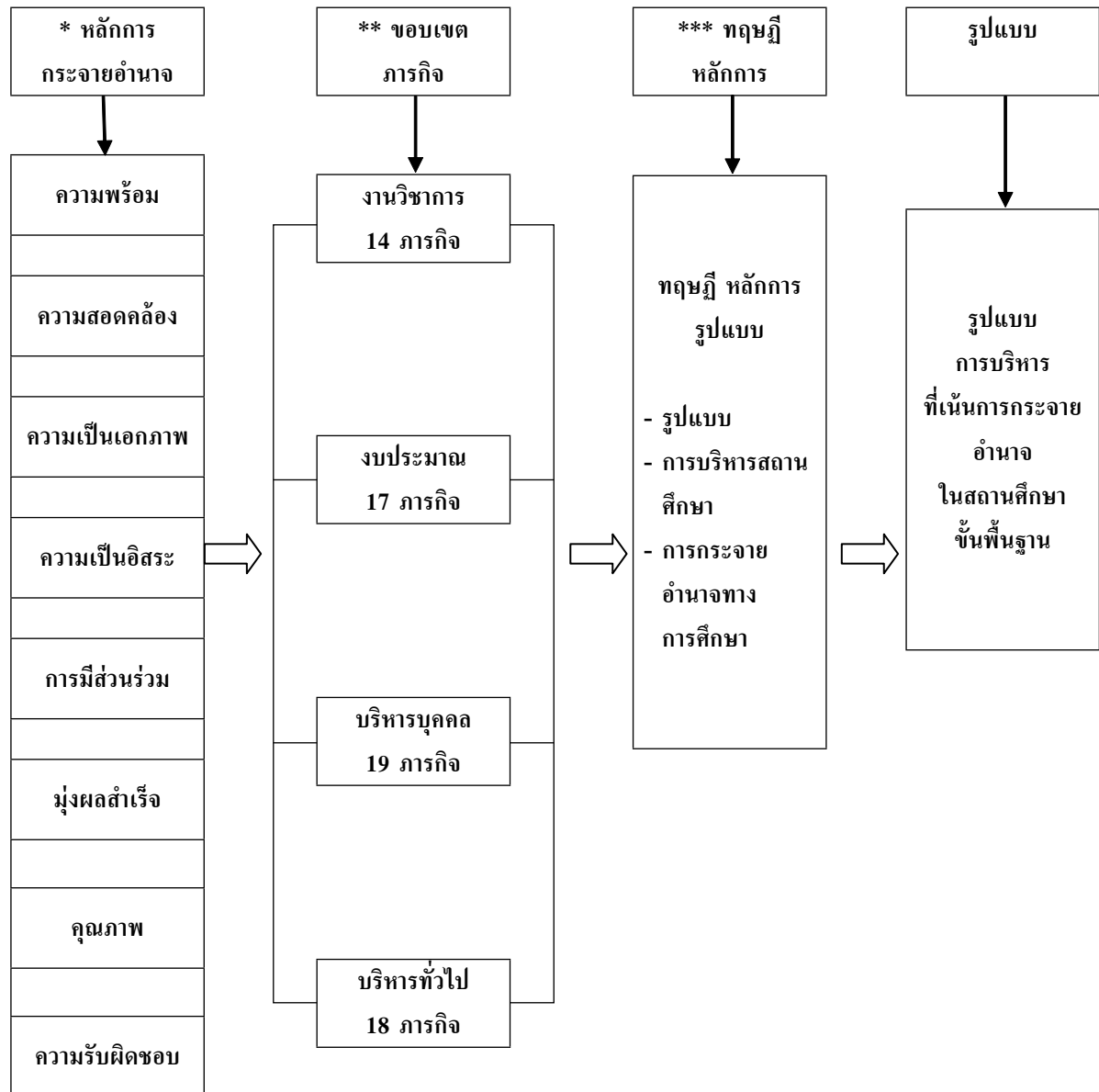
ศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 7 โรงเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นอนุบาล 1-ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 โรงเรียน โรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 โรงเรียน และโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดนครปฐมทั้งนี้ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการ โรงเรียน หัวหน้ากลุ่มและคณะครูเข้ารับ การอบรมตาม หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการ กระจายอำนาจทางการศึกษา และในปีพ.ศ. 2550 สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ประกาศกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับผู้อำนวยการ สถานศึกษามีอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาตาม ขอบข่ายภารกิจงานทั้ง 4 ด้านโดยไม่ต้องผ่านความ เห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ ด้านวิชาการ 14 เรื่อง ด้านงบประมาณ 18 เรื่อง ด้าน บริหารงานบุคคล 19 เรื่องและด้านบริหารทั่วไป 17 เรื่อง แต่ละเรื่องให้บริหารจัดการตามหลักการกระจายอำนาจ การบริหารและจัดการศึกษา 8 หลักการคือ (1) หลัก ความพร้อมและความเหมาะสมตามโครงสร้างของกลุ่มงาน และทรัพยากรการบริหารสถานศึกษา (2) หลักความ สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือ มติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง (3) ความเป็นเอกภาพ ด้านมาตรฐานและนโยบายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน การศึกษาระดับชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย (4) ความเป็นอิสระและความ คล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา (5) มุ่งเน้น การมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้เสีย (6) มุ่งให้เกิด ผลสำเร็จแก่สถานศึกษา (7) เพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพ ให้แก่สถานศึกษา (8) เพื่อให้ผู้มีส่วนที่รับผิดชอบในการ ดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจ ซึ่งหลักการเหล่านี้ถือว่าเป็น สิ่งใหม่สำหรับโรงเรียน จากการศึกษาสภาพการบริหาร และจัดการศึกษาของโรงเรียนประเภทที่หนึ่งที่เปิดสอน

ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า การบริหารและการจัดการศึกษา สภาพที่เป็นอยู่ ในขณะนั้นยังไม่ชัดเจนว่าภารกิจงานแต่ละด้านในแต่ละ หลักการว่างานใดที่ผู้บริหารควรเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจ ดำเนินการเอง หรืองานใดควรมอบอำนาจให้หัวหน้า กลุ่มงานเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจดำเนินการ หรือ งานใดที่ผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มงานร่วมกันตัดสินใจ การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบการ บริหารและการจัดการศึกษาที่เน้นการกระจายอำนาจ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจงานแต่ละด้าน ในแต่ละหลักการ ซึ่งเชื่อว่าจะจะเป็นรูปแบบการบริหาร ที่จะส่งผลถึงคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น เพราะเป็นการ จัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและ ชุมชนอย่างแท้จริง ที่เป็นรูปแบบที่เกิดจากผู้ปฏิบัติ ในภาคสนามอย่างแท้จริง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับ การกระจายอำนาจทางการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแนวคิด และลักษณะสำคัญของโรงเรียนประเภทที่หนึ่งและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อที่จะตอบคำถามการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารในสถาน ศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการกระจายอำนาจทาง การศึกษา
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถาน ศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานต่อการกระจายอำนาจใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารที่เน้นการ กระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารที่เน้นการ กระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานมีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนประเภทที่หนึ่งตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 372 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ

รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มงานงบประมาณ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานบุคคล หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไปหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ของโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 193 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 5 คน รวมทั้งหมด 965 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้สูตร Yamane' ได้จำนวนโรงเรียน 193 โรง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวคิดและลักษณะสำคัญของโรงเรียนประเภทที่หนึ่งและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยมีรายละเอียด

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน/รองผู้อำนวยการโรงเรียน/หัวหน้ากลุ่มงาน ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 8 หลัก (1) หลักความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ (2) หลักความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือมติ คร.ม.ที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจ (3) หลักความเป็นเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา (4) หลักความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา (5) หลักมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ (6) หลักการมุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา (7) หลักการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา (8) หลักเพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจคำถามเป็นแบบประเมิน 5 ระดับ

2. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มงานต่อการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้แบบสอบถาม ความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มงานในขอบข่ายภารกิจงานตามแนวทางและหลักการกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษาว่าขอบข่ายภารกิจงานใด ควรเป็นอำนาจการตัดสินใจดำเนินงานของผู้บริหาร ขอบข่ายภารกิจงานใด

ควรเป็นอำนาจการตัดสินใจของหัวหน้ากลุ่มงาน หรือเป็นอำนาจการตัดสินใจดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่มงาน และการอภิปรายโดยใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม (focus group) ในขอบข่ายภารกิจงานที่มีความเห็นแตกต่างกัน พร้อมทั้ง การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มงานของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง รุ่น 1 ที่ผ่านการอบรมพัฒนาหลักสูตรการบริหารผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจและมีผลงานเป็นที่ยอมรับ (best practice) ในกระบวนการบริหาร และวิธีการปฏิบัติงานเมื่อได้รับการกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษา

3. การตรวจสอบรูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการนำปilotทดลองใช้กับโรงเรียนแจ้ห่มวิทยา ตำบลแจ้ห่ม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง และใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการประเมินความถูกต้องของร่างรูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยพิจารณาในความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และความเป็นประโยชน์ พร้อมทั้งใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงาน และบุคลากรทางการศึกษา คำถามเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูล โดยจัดส่งทางไปรษณีย์ถึงโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 193 โรงเรียน จำนวน 1,544 ชุด ได้รับกลับคืนมา 162 โรงเรียน จำนวน 1,296 ชุด คิดเป็นร้อยละ 83.94

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้แบบสอบถามหาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน/รองผู้อำนวยการโรงเรียน/หัวหน้ากลุ่มงาน ระดับการศึกษา ใช้ค่าร้อยละ และความถี่ สภาพปัจจุบันการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ค่าเฉลี่ย

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานต่อการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้การทดสอบความสัมพันธ์ของค่า Chi-square การสอบถามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานในขอบข่ายภารกิจงานตามแนวทางและหลักการกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษาว่าภารกิจงานใด ควรเป็นอำนาจการตัดสินใจดำเนินงานของผู้บริหาร ภารกิจงานใดควรเป็นอำนาจการตัดสินใจของหัวหน้ากลุ่มงาน หรือภารกิจงานใดควรเป็นอำนาจการตัดสินใจดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและหัวหน้ากลุ่มงาน และการอภิปรายโดยใช้เทคนิคสนทนากลุ่ม (focus group) ในขอบข่ายภารกิจงานที่มีความเห็นแตกต่างกัน พร้อมทั้ง การสัมภาษณ์เชิงลึก (Interview In - depth) ผู้บริหาร และหัวหน้ากลุ่มงานของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง รุ่น 1 ที่ผ่านการอบรมพัฒนาหลักสูตรการบริหารผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ และมีผลงานเป็นที่ยอมรับ (best practice) ในกระบวนการบริหาร และวิธีการปฏิบัติงานเมื่อได้รับการกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษา

3. ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์การตรวจสอบรูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการนำไปทดลองใช้กับโรงเรียนแจ้ห่มวิทยา ตำบลแจ้ห่ม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง และใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือ

ผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 64.2 เป็นเพศชาย มีอายุการทำงานในตำแหน่ง ระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 67.3 มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 87.7 มีตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายงาน หรือกลุ่มงาน ร้อยละ 35.8

สภาพการกระจายอำนาจด้านวิชาการตามหลัก

การกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก หลักการมุ่งให้เกิดสำเร็จแก่สถานศึกษา หลักของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตัดสินใจ หลักการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา หลักของการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้เสีย หลักเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา หลักของความอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา หลักของความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือ มติ ค.ร.ม. หลักของความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่

สภาพการกระจายอำนาจด้านงบประมาณ หลักการกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา หลักการมุ่งให้เกิดสำเร็จแก่สถานศึกษา หลักของความมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสีย หลักของความอิสระ และความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา หลักเอกภาพด้านมาตรฐาน และนโยบายด้านการศึกษา หลักของความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ หลักของความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือ มติ ค.ร.ม. หลักของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตัดสินใจ

สภาพการกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคล หลักการกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษา พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักการมุ่งให้เกิดสำเร็จแก่สถานศึกษา หลักของความอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา หลักเอกภาพด้านมาตรฐาน และนโยบายด้านการศึกษา หลักของความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือ มติ ค.ร.ม. หลักของความมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้เสีย หลักของความพร้อม และความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ หลักของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตัดสินใจ หลักการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา

สภาพการกระจายอำนาจด้านบริหารทั่วไป

หลักการกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษา พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักของความ การมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสีย หลักการมุ่งให้เกิดสำเร็จแก่สถานศึกษา หลักของความอิสระและความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการศึกษา หลักเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา หลักการเพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา หลักของความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือ มติ ค.ร.ม. หลักของความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ หลักของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มงานต่อการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลสรุปความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มงานต่อการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักความพร้อม และความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่จะเห็นว่าในด้านวิชาการ ส่วนใหญ่เห็นว่าควรร่วมกัน มีเพียงภารกิจที่ 4 และภารกิจที่ 8 เท่านั้นที่เห็นว่าควรเป็นภารกิจหน้าที่ของหัวหน้ากลุ่มงานเป็นผู้ดำเนินการตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 3 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีองค์ประกอบดังนี้

หลักการกระจายอำนาจการบริหารทางการศึกษา จำนวน 8 หลักการ ดังนี้ (1) หลักของความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ (2) หลักของความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือมติ ค.ร.ม. (3) หลักเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา (4) หลักความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการศึกษา (5) หลักมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้เสีย (6) หลักการมุ่งให้เกิดสำเร็จแก่สถานศึกษา (7) หลักการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา (8) หลักผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการ

ดำเนินการตัดสินใจ

การอภิปรายผล

รูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยกระจายอำนาจในแต่ละด้าน ประกอบด้วย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านบริหารทั่วไป โดยมีหลักการกระจายอำนาจ 8 หลัก ดังนี้ หลักการเพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา หลักการมุ่งให้เกิดสำเร็จแก่สถานศึกษา หลักของความการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสีย หลักของความอิสระและความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการศึกษา หลักเอกภาพด้านมาตรฐาน และนโยบายด้านการศึกษา หลักของความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ หลักของความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือ มติ ครม. หลักของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตัดสินใจ ซึ่งมีแนวทางการบริหารประกอบด้วยงาน ด้านวิชาการ งบประมาณ ด้านบุคคล และการบริหารทั่วไป พร้อมทั้งแนวทางการกระจายอำนาจการตัดสินใจในแต่ละภารกิจ พร้อมทั้งแนวทางปฏิบัติ ได้แก่ การมอบหมายงาน การออกคำสั่ง การดำเนินงาน การติดตาม การประเมินผล และการสร้างแรงจูงใจ ทั้งหมดที่กล่าวมามีความสัมพันธ์ในเชิงระบบ ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ สอดคล้องกับอุทุมพร จามรมาน (2547) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ หมายถึง สิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่ออธิบาย หรือแสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป พูลสุข หิงคานนท์ (2540, หน้า 206) กล่าวว่า แบบจำลองหรือรูปแบบ หมายถึง สิ่ง que แสดงโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษา ในขณะที่เดียวกันรูปแบบทางด้านการบริหารการศึกษา อันได้แก่ การจัดเตรียมสภาพแวดล้อม โครงสร้าง กระบวนการ ลักษณะของการจัดการทรัพยากรทางการศึกษา และพฤติกรรมการบริหาร

ที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญาทฤษฎีหลักการแนวคิด หรือความเชื่อต่าง ๆ โดยสามารถช่วยให้การบริหารบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ ดังนั้น รูปแบบการบริหาร จึงจำเป็นต้องมีองค์ประกอบสำคัญ ๆ ดังนี้ มีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักของรูปแบบการบริหารนั้น ๆ มีการบรรยายและอธิบายสภาพ หรือลักษณะของการจัดการที่สอดคล้องกับหลักการที่ยึดถือ มีการจัดระบบ คือ มีองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบให้สามารถนำผู้ศึกษาไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ และมีการอธิบายหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการบริหารและเทคนิคการบริหารต่าง ๆ อันจะช่วยให้กระบวนการเรียนการสอนนั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ในส่วนของแนวทางการกระจายอำนาจ ที่ประกอบด้วย งานวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป เป็นการกระจายอำนาจตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานทุกแห่งเป็นนิติบุคคล เพื่อให้มีความอิสระในการบริหารจัดการ และรองรับการกระจายอำนาจในอนาคตซึ่งมีภาระงานที่จะต้องบริหารจัดการ 4 งานคือ งานวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป ซึ่งขอนำเสนอแนวคิดการจัดการสถานศึกษา ทั้ง 4 งาน สรุปดังนี้ (1) การบริหารวิชาการ (2) การบริหารงบประมาณ (3) การบริหารงานบุคคล และ (4) การบริหารทั่วไป

ในส่วนของแนวทางการบริหารสถานศึกษา ในการกระจายอำนาจ ที่ประกอบด้วย P (Planning) การวางแผน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย เป้าหมายและวิธีดำเนินการ เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร O (Organizing) การจัดองค์การ ได้แก่ การกำหนดภาระงาน แบ่งงาน มอบหมายงานหรือการจัดคนเข้าทำงาน รวมทั้งการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการองค์กร L (Leading) การนำองค์กร ได้แก่ ภาวะผู้นำ การสื่อสาร การประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร การกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ C (Controlling) การควบคุม ได้แก่ การนิเทศ ติดตาม

ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ E (Evaluation) การประเมินผล ได้แก่ การนำข้อมูลสารสนเทศที่วัดได้มาทำการตัดสินใจหรือหาข้อสรุปผลของการดำเนินการ R (Reporting) การรายงาน ได้แก่ การสรุปผลการดำเนินการ เผยแพร่และรายงานผลการดำเนินการให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายได้รับทราบสอดคล้องกับแนวคิด ของ Peter, F. Ducker และ กระบวนการบริหารของ Gulick and Urwick (อ้างถึงใน จันทรณี สงวนนาม, 2545) ที่ประกอบด้วย การวางแผน: P (Planning) การจัดองค์การ: O (Organizing) การบริหารบุคคล: S (Staffing) การสั่งการ: D (Directing) การประสานงาน : CO (Co-ordinating) การรายงานผล: R (Reporting) และการจัดงบประมาณ : B (Budgeting) ไปในทิศทางเดียวกับวิโรจน์ สารรัตนะ (2545) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่หลักทาง การบริหารอย่างน้อย 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดย P (Planning) การวางแผน เป็นการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร Warren R. Plunkett (อ้างถึงใน บรรยงค์ โตจินดา, 2545) สอดคล้องกับการวางแผน (Planning) ของ Luther H. Gulick and Lyndall Urwick (อ้างถึงใน จันทรณี สงวนนาม, 2545) นอกจากนี้ Wayne R. Mondy (อ้างถึงใน บรรยงค์ โตจินดา, 2545) กล่าวว่า การจัดองค์การ เป็นกระบวนการที่อธิบายความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการของคน ของทรัพยากรต่าง ๆ ที่นำมาใช้ทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย องค์กรอย่างเป็นทางการ ต้องมีลักษณะความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการให้เกิดปฏิสัมพันธ์ของคนในองค์กร อย่างเป็นทางการด้วยโดย เฮนรี ฟาโยล์ (อ้างถึงใน พงษ์ศักดิ์ ปัญจพรผล, 2542) ได้กล่าวถึง หลักการพื้นฐานในการจัดการองค์กร 5 ประการคือ OSCAR (1) Objective หรือวัตถุประสงค์ กล่าวคือ การจัดองค์การต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ขององค์กรและเพื่อแบ่งงานออกไปแล้ว

องค์การหรือหน่วยงานย่อยจะต้องปฏิบัติได้วัตถุประสงค์ขององค์การนั้น ๆ (2) Specialization คือ ความชำนาญเฉพาะอย่าง ต้องคำนึงอย่างมากเพราะหากบุคคลหรือพนักงานทำงานด้วยความเชี่ยวชาญ หรือชำนาญงานนั้นจะออกมาดีตามที่ต้องการ (3) Coordination หรือหลักการประสานงานการจัดองค์การต้องคำนึงถึงการประสานงานกันด้วยเพื่อจะได้วัตถุประสงค์ร่วมกัน (4) Authority หรือหลักของอำนาจหน้าที่ คือ อำนาจหน้าที่นั้นต้องสอดคล้องกับการแบ่งงานด้วย โดยลดลงไปทุก ๆ ระดับขององค์การ ตามสายงานบังคับบัญชา โดยมีชื่อว่า Sealer Principle (หลักแห่งความลดหลั่นของอำนาจ) (5) Responsibility คือ หลักของความรับผิดชอบ กล่าวคือควรที่จะแบ่งอำนาจหน้าที่ เป็นสัดส่วนคือ บุคคลใดได้รับมอบหมายความรับผิดชอบแล้ว ควรมอบหมายอำนาจให้เพียงพอด้วย L (Leading) การนำองค์การ เป็นการแสดงถึง ภาวะผู้นำ การสื่อสาร การประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์การ การกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจ มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำในหลายทศนะ อาทิเช่น วิโรจน์ สารรัตน์ (2542) กล่าวว่า การนำ (Leading) เป็นภาวะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมาย ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่จะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพดังกล่าวได้พึงทำความเข้าใจ ทฤษฎีการจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการบริหารกลุ่ม (Group) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม และบรรยงค์ โตจินดา (2545) กล่าวว่า การนำ หมายถึง การที่ผู้บริหารดำเนินการให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นอกจากนั้น วรรัตน์ เขียวโพธิ์ (2542) กล่าวว่า การนำคือ การนำให้บุคคลที่อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง และตรวจสอบว่าเขาเหล่านั้นปฏิบัติงานได้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้หรือไม่ การนำเป็นหน้าที่หลักของผู้บังคับบัญชาทุกคนในการใช้ภาวะผู้นำ วินิจชัย สังการ ตรวจตรา เสนอแนะ และจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอย่าง

เต็มความสามารถ เพื่อให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย ในขณะที่ สมคิด บางโม (2551) กล่าวว่า การนำหรือการอำนวยการคือการที่ผู้บังคับ บัญชามอบหมายสั่งการ ตรวจตรา แนะนำ ควบคุมการทำงาน ตลอดจนอำนวยการความสะดวกต่าง ๆ ในการทำงานและปรับปรุงสภาพการทำงานให้ดีขึ้น เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการนำองค์การไว้ดังนี้ C (Controlling) การควบคุม ได้แก่ การนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ ซึ่ง ตูลา มหาพสุธานนท์ (2545) กล่าวว่า การควบคุม หมายถึง มาตรการที่ใช้เป็นตัวเฝ้าติดตามและบังคับให้กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไป ภายใต้แผนงบหรือยุทธศาสตร์ที่วางไว้อย่างถูกต้อง ตามทิศทางที่องค์การกำหนดไว้ รวมทั้งการแก้ไข การดำเนินการที่คลาดเคลื่อนหรือเบี่ยงเบนจากมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ การควบคุมที่ดีต้องเป็นหลักประกันอย่างดีเยี่ยมให้องค์การประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ปัญจพรผล (2542) กล่าวว่า การควบคุม หมายถึง กระบวนการในการกำกับติดตามให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และธงชัย สันติวงษ์ (2537) กล่าวว่า การควบคุม หมายถึงการมุ่งให้เกิดความแน่ใจว่าผลงานที่ทำได้จริงนั้นได้ผลตรงตามที่ได้กำหนดไว้ นอกจากนั้น สาคร สุขศรีวงศ์ (2550) ได้กล่าวถึง การควบคุมว่า การควบคุม หมายถึง การติดตามตรวจสอบการทำงานในส่วนต่าง ๆ ขององค์การ เพื่อให้ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นเป็นไปตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด E (Evaluation) การประเมินผล ได้แก่ การนำข้อมูลสารสนเทศที่วัดได้มาทำการตัดสินใจหรือหาข้อสรุปผลของการดำเนินการมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินที่สอดคล้องกับผลการวิจัย ดังนี้ Suchman (1967) (อ้างถึงใน สุวิมล ติรกันนท์, 2545) ให้ความหมายของการประเมินว่า การประเมิน หมายถึง การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและ

เชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ เพื่อการตัดสินใจว่า โครงการดังกล่าวดีหรือไม่ดีอย่างไร หรือเป็นการค้นหาว่าผลของกิจกรรมที่วางไว้ในโครงการประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ Alkin (1969) (อ้างถึงใน สุวิมล ติรกันนท์, 2545) ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการกำหนดขอบเขตการตัดสินใจการเลือกข้อมูลที่เหมาะสม การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการเขียนรายงานสรุปเพื่อให้ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจได้ใช้เป็นแนวทางในการเลือกวิธีปฏิบัติ เทคนิคนี้ จุฑาวิจิตร (2542) ได้ให้ความหมายของการประเมินผลไว้ว่าการประเมินผลหมายถึงกระบวนการในการพิจารณาวิจัยเพื่อให้ทราบว่า การทำกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ที่เราได้ทำนั้นเกิดผลอย่างไร โดยการสังเกตเก็บข้อมูลตัวเลขของผลที่ออกมานั้นแล้วเอามาเปรียบเทียบหรือวัดกับเกณฑ์วัตถุประสงค์ หรือมาตรฐานที่เรามีอยู่หรือตั้งขึ้น จากนั้นก็นำมาสรุปว่าดีหรือไม่ดี สูงหรือต่ำกว่ามาตรฐานมากน้อยเพียงใด ควรปรับปรุงแก้ไขตรงไหนบ้าง ชาลว สวัสดิ์สาตี (2540) ได้กล่าวว่า การประเมินผล คือกระบวนการที่ใช้ดุลยพินิจ (Judgment) และ/หรือ ค่านิยม (Value) ในการพิจารณาตัดสินคุณค่าความเหมาะสม ความคุ้มค่า หรือสัมฤทธิ์ผลของโครงการหรือสิ่งอื่นใด หลังจากการเปรียบเทียบที่วัดได้โดยวิธีการใด ๆ ก็ตาม กับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ หรือเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และ R (Reporting) การรายงาน ได้แก่ การสรุปผล การดำเนินการเผยแพร่และรายงานผลการดำเนินการให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ เป็นกระบวนการการประเมินผลการดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ต่าง ๆ แล้วจำเป็นอย่างยั้งที่ถูกต้องสรุปและเขียนรายงานเพื่อเป็นการสื่อสาร เผยแพร่ผลการดำเนินการโดยการนำเสนอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ซึ่งรายงานเป็นเอกสารหลักฐานที่ได้เรียบเรียงอย่างมีแบบแผนตามรูปแบบที่กำหนดไว้

ในแต่ละกิจกรรม ในส่วนของวิธีการปฏิบัติเมื่อมีการกระจายอำนาจทางการบริหาร ประกอบด้วย การมอบหมายงาน การออกคำสั่ง การดำเนินงาน การติดตาม การประเมินผล การสร้างแรงจูงใจ

ข้อเสนอแนะ

1. สถานศึกษาควรพิจารณารูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจ การบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านวิชาการ ควรพิจารณามอบหมายงานให้กับหัวหน้ากลุ่มรับผิดชอบงาน

2. สถานศึกษาควรพิจารณารูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจ ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านงบประมาณ ควรพิจารณามอบหมายงานให้กับหัวหน้ากลุ่มรับผิดชอบงาน ดังนี้

3. สถานศึกษาควรพิจารณารูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านบุคคล ควรพิจารณามอบหมายงานให้กับหัวหน้ากลุ่มรับผิดชอบงาน

4. สถานศึกษาควรพิจารณารูปแบบการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจ การบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านบริหารทั่วไป ควรพิจารณามอบหมายงานให้กับหัวหน้ากลุ่มรับผิดชอบงาน ดังนี้

5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรพิจารณาการกระจายอำนาจทางการบริหาร อย่างแท้จริงทุก ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการทั่วไป ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารบุคคล

เอกสารอ้างอิง

- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2542). *การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น
- ชาญ สวัสดิ์สวัสดิ์. (2540). *คู่มือการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรมสำหรับผู้รับผิดชอบโครงการฝึกอบรม*. กรุงเทพฯ: สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
- บรรยงค์ โตจินดา. (2545). *องค์การและการจัดการ=Organization and management*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น
- พุดสุข หิงคานนท์. (2540) *การพัฒนารูปแบบการจัดองค์การของวิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุยภักดิ์บัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงษ์ศักดิ์ ปัญจพรผล. (2542). *องค์การและการจัดการ*. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- วรรัตน์ เขียวโพธิ์. (2542). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2542). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2550). *การจัดการ: มุมมองของนักบริหาร*. กรุงเทพฯ ฯ: จี. พี. ไชเบอร์พริ้นท์.
- สุวิมล ติรกันนท์. (2545). *การประเมินโครงการ: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สมคิด บางโม. (2545). *องค์กรและการจัดการ* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์
- อุทุมพร จามรมาน. (2547). *วิธีการสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.